

men saaledes er det jo ikke gaaet til. Det er jo ved et Magtsprog sagt: De og de skulle tiende og de og de skulle være fri derfor, og det skete jo paa en mindre rigtig Maade, at disse sidste bleve fri; de bleve jo fri, for at de skulde faa deres Bønder til at tiende retfærdigt. Altsaa ved et Magtsprog fra oven af er Tienden indført, og ikke fordi Menighehederne efterhaanden bleve stiftede og tillagde deres Præster de og de Indtægter; thi saa var det rigtigt, at det var Kirkens Eiendom. Men hvad der er sket ved Lovbud fraoven af, maa atter af den samme Statsmyndighed kunne forandres ved Lovbud.

Klein: Det er ikke behageligt at tage Ordet i dette Dieblil for at udtale sig imod de foreliggende to Paragrafer, efterat Alt, hvad der fra min Side kunde have været at fremsøre imod disse Paragrafer og forsaavidt ogsaa til Fordel for de modstaaende Anskuelser, der ere hylbøde af Mindretallet, er blevet fremført fra den høitærede Ministers Side. Jeg nærer nemlig ikke den Illusion, at jeg skulde kunne gjentage det, han har fremført, paa en bedre Maade, paa en Maade, som kunde gjøre mere Indtryk. Smidlertid er jeg nødt til at fremsøre nogle Ord paa Mindretallets Begne for at forklare og forsvare den Stilling, som vi have indtaget, og forsaavidt navnlig ogsaa for at udtale mig angaaende de foreliggende to Paragrafer. Det er jo nemlig fuldstændig rigtigt, hvad der alt er udtalt fra flere Sider, at i disse to Paragrafer foreligger det store og afgjørende Spørgsmaal, ikke blot om man vil gaa ind paa det Princip, der er nedlagt i disse to Paragrafer, men i Forbindelse dermed ogsaa, om man vil gaa frem paa den Vej, der er angiven i Regjeringens Forslag, eller om man vil forkaste dette Forslag og dermed naturligvis ogsaa de Ændringsforslag, der fra Mindretallets Side ere blevne stillede til Regjeringens Forslag. Naar jeg skal udtale, hvorfor Mindretallet ikke har troet at kunne slutte sig til de foreliggende to Paragrafer, vil jeg naturligvis komme til at udtale mig, dels om de Grunde, som Udvalgets Flertal har anført til Forsvar for disse to Paragra-

fer, og dels noget nærmere om Realiteten af det Forslag, der foreligger fra Udvalgets Flertals Side, sammenlignet med det Forslag, der foreligger fra Regjeringen med Ændringerne fra Udvalgets Mindretals Side. Udvalgets Flertal har, som det jo fremgaar af dets Betænkning, fremsat en meget alvorlig Anke imod Regjeringsudkastet, og dersom den var begrundet, vilde den sælde ikke blot Regjeringen, som har fremlagt Udkastet, men ogsaa det Mindretal i Udvalget, som har ment at burde slutte sig til Regjeringens Udkast, og som altsaa forsaavidt ikke tiltræder Flertallets Mening. Denne alvorlige Anke gaar ud paa, at den Ordning, der fastholdes igennem Regjeringsudkastet, ikke er overensstemmende med Grundloven. Det hedder derom i Udvalgets Betænkning, som det ogsaa idag er omtalt af den ærede Ordfører for Udvalgets Flertal, at Grundlovens § 48 formentlig forlanger, at der paa Finantsloven skal optages samtlige Statens Indtægter og Udgifter, og man vil altsaa, siger Udvalgets Flertal, ikke kunne undlade at optage de Indtægter, hvorom der her er Spørgsmaal, og de Udgifter, der svare dertil, paa Finantsloven, medmindre man i alt Fald vil vedkjende sig den Sætning, at disse Indtægter ikke tilhøre Staten. Jeg tror, at den Anvendelse, som der her fra Udvalgets Flertals Side gjøres af Grundlovens § 48, er urigtig. Jeg skal ikke opholde mig ved, at formelt vilde Bestemmelsen i Grundlovens § 48, forstaaet saaledes, som den ærede Ordfører vil have den forstaaet, kunne tænkes fyldestgjort, uden at man derfor behøvede at gaa til en saaa gennemgribende Revolution i disse Forhold som den, Udvalgets Flertal anbefaler. Man vilde nemlig kunne opføre de Indtægter, hvorom der her er Tale, navnlig altsaa Tienden og de andre Indtægtskilder, paa Finantsloven, uden at man derfor behøvede at lade Tienden blive opkrævet igennem Amtsforvalteren eller lignende Statsembedsmænd for at gaa ind i Statskassen, for derfra igjen at vandre ud til de geistlige Embedsmænd; om man bør gjøre dette, bliver et andet Spørgsmaal, men det vilde som sagt ikke være nødvendigt at lade disse Indtægter først gaa ind i Statskassen. Men, som jeg sagde,